

Europaudvalget

REFERAT

AF 1. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 7. oktober 2011
Tidspunkt: Kl. 11.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Benny Engelbrecht (S) næstformand, Jens Joel (S), Jeppe Kofod (S), Sofie Carsten Nielsen (RV), Rasmus Helveg Petersen (RV), Lone Loklindt (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Holger K. Nielsen (SF), Nikolaj Villumsen (EL), Finn Sørensen (EL), Per Clausen (EL), Lykke Friis (V), Eva Kjer Hansen (V) formand, Henrik Høegh (V), Jakob Ellemann-Jensen (V), Pia Adelsteen (DF), Merete Riisager (LA) og Lene Espersen (KF)

Desuden deltog: Udenrigsminister Villy Søvndal, europaminister Nicolai Wammen, klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard og miljøminister Ida Auken

Formanden ledede mødet under det meste af dagsordenens punkt 1, mens næstformanden ledede mødet under de resterende dagsordenspunkter.

Formanden/næstformanden og de fleste af ordførerne lykønskede de nye ministre med jobbene, og ministrene takkede herfor.

FO **Punkt 1. Rådsmøde nr. 3117+3119 (almindelige anliggender og udenrigsanliggender) den 10.-11. oktober 2011**

Udenrigsministeren forelagde dagsordenspunkterne 5-12 samt 15.

Europaministeren forelagde dagsordenspunkterne 1-4 samt 13-14.

Udenrigsministeren: Tak for velkomsten. Jeg ser frem til et godt samarbejde med Europaudvalget. Det skal jeg bestræbe mig på.

Jeg vil i dag forelægge punkterne på rådsmødet vedrørende udenrigsanliggender. Europaministeren vil efterfølgende orientere om rådsmødet vedrørende almindelige anliggender.

Jeg vil alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det.

Formanden: Det glæder at kunne byde velkommen til den nye europaminister. Vi glæder os meget til samarbejdet. Jeg tror, der er en vis forventning om, at vi vil se en del til hinanden, ikke mindst i lyset af at Danmark overtager formandskabet for EU.

1. Europaudvalgsmøde 7/10-11

Europaministeren: Tak til formanden for den venlige velkomst. Jeg er enig med formanden i, at alt tyder på, at vi kommer til at se en hel del til hinanden. Det glæder jeg mig til. Jeg har forstået, at man ikke nødvendigvis er helt færdig med konstitueringen, men jeg vil dog tillade mig at lykønske udvalget med valget af formand. Jeg glæder mig meget til samarbejdet.

Jeg vil gerne sige, at jeg på regeringens vegne ser frem til at fortsætte det gode og tætte samarbejde med Europaudvalget, som jeg ved at der har været tradition for.

Jeg vil også i allerede i dag sige, at jeg håber, vi inden for kort tid kan mødes uformelt. Jeg vil gerne invitere til en sammenkomst med Europaudvalget, sådan at vi får lejlighed til dels at få en diskussion om de store emner, der er på dagsordenen, men også at jeg kan lære Europaudvalgets medlemmer at kende, og at Europaudvalget kan lære mig bedre at kende. Der er sikkert også nogle af jer, der gerne vil have lejlighed til at snakke lidt mere uformelt med hinanden.

Jeg vil – som det også fremover vil være arbejdsdelingen – i dag forelægge mødet i Rådet for almindelige anliggender, der afholdes på tirsdag. Jeg vil tillade mig i min fremstilling alene at gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som jeg tror vil have udvalgets særlige interesse. Det betyder naturligvis ikke, at man ikke kan spørge til andre ting. Det er et forsøg på at komprimere budskaberne, sådan at udvalget kan arbejde bedst muligt. Det er den måde, jeg har valgt at gøre det på.

1. Vækstforstærkende tiltag

– *Information fra formandskabet*

Rådsmøde 3117+3119 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Europaministeren nævnte ikke dette punkt.

2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 17.-18. oktober 2011

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3118 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Rådsmøde 3117+3119 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Det Europæiske Råd 17-18/10-11 – bilag 8 (udkast til konklusioner) (fortroligt)

Udvalgsmødereferat:

(Senest behandlet i EEU 9/9-11, referat endnu ikke omdelt)

Europaministeren: På rådsmødet på tirsdag skal vi forberede det kommende møde i Det Europæiske Råd den 17. oktober. Statsministeren vil senere her i udvalget i næste uge redegøre for forventningerne til Det Europæiske Råd. Ligesom det har været tilfældet de sidste par år, ventes den økonomiske situation igen at dominere dagsordenen.

Jeg forventer, at håndteringen af den aktuelle gældskrise i eurozonen vil udgøre en central del af drøftelserne, herunder situationen i Grækenland og andre af de mest udsatte lande, men også spørgsmålet om yderligere styrkelse af det økonomiske samarbejde navnlig blandt eurolandene. Gældskrisen og styrkelsen af samarbejdet blandt eurolandene er hovedemne for et særskilt topmøde blandt stats- og regeringscheferne i eurozonen, som finder sted dagen efter mødet i Det Europæiske Råd.

Der er endvidere lagt op til en drøftelse af, hvordan EU kan fremme væksten i Europa parallelt med finanspolitisk konsolidering som led i en samlet strategi for økonomisk genopretning, samt hvordan man styrker den europæiske konkurrenceevne, herunder gennem sin eksterne økonomiske politik. Det forventes, at Det Europæiske Råd vil sætte fokus på de initiativer, som har det største vækstpotentiale, bl.a. det indre marked, et digitalt indre marked og eksterne handelsaftaler. Dette emne vil også blive behandlet separat på rådsmødet på tirsdag.

Fra regeringens side ser vi meget positivt på, at det Europæiske Råd har sat fremme af vækst på dagsordenen. Det er vigtigt, at de igangværende konsolideringsbestrebelse i EU går hånd i hånd med et stærkt fokus på at styrke vækst og beskæftigelse. Det er også emner, der vil stå centralt under det kommende danske formandskab. Det er i den forbindelse særligt glædeligt, at der lægges op til at "speede" arbejdet op inden for det indre marked og det digitale indre marked. Der lægges også op til et videre arbejde med væksttiltag relateret til energiområdet og innovation. Vi vil i regeringen arbejde hårdt for, at grøn vækst kommer til at indgå i den europæiske vækstdagsorden.

Det Europæiske Råd vil endvidere skulle forberede EU's forhandlingsposition forud for G20-topmødet i november. Dette er et selvstændigt dagsordenspunkt på rådsmødet, og det vil jeg vende tilbage til om lidt.

1. Europaudvalgsmøde 7/10-11

Endelig vil Det Europæiske Råd også skulle forberede EU's holdning forud for den kommende klimakonference i Durban – COP17 – som finder sted i perioden 28. november - 9. december 2011.

EU's position i forhold til Durban-konferencen er blevet forberedt på Økofinrådsmødet den 4. oktober og vil blive forberedt på Miljørådet den 10. oktober. Finansministeren har forelagt sagen skriftligt for Folketingets partier den 29. september, og klima-, energi- og bygningsministeren vil senere i dag forelægge sagen. Regeringen vil arbejde for at sikre, at aftalen fra Cancun sidste år bliver operationaliseret. Derudover vil regeringen arbejde for at skabe fremdrift på en række andre områder, herunder spørgsmålet om en ny klimaaftales retligt bindende karakter samt en eventuel ny forpligtelsesperiode under Kyotoprotokollen.

Per Clausen forstod, at den danske regering under det danske formandskab planlægget at komme med et egentligt udspil til, hvordan man få sat fokus på at skabe vækst og arbejdspladser. Derfor spurgte han, om Europaudvalget inden for overskuelig fremtid bliver præsenteret for dette udspil, så det får mulighed for at drøfte det.

Lene Espersen var glad for regeringens fokus på at skabe øget vækst og beskæftigelse, og pegede på, at det i den forbindelse ville være godt at have fokus på det indre marked.

Europaministeren ville gerne ved en senere lejlighed lægge op til en diskussion med Europaudvalget om vækst, måske i særlig grad grøn vækst, og glædede sig over Per Clausens tilslutning. Når regeringen har lagt sig fast på programmet for formandskabet, ville men tage en sådan drøftelse med Europaudvalget.

Europaministeren var ligesom Lene Espersen klar til at sætte fokus på det indre marked og glædede sig i den forbindelse over udmeldingerne fra Barroso.

3. G20-topmødet i Cannes den 3.-4. november 2011

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3117+3119 – bilag 1 (samlenotat side 7 – vedhæftet, ikke omdelt endnu)

(Forelæggelse i Statsministeriet d. 19/9-11 – bilag endnu ikke formelt modtaget)

Europaministeren: Som en del af rådsmødet vil der være en drøftelse af forberedelsen af G20-topmødet, der finder sted den 3.-4. november i Cannes. Drøftelsen forventes at fokusere på forberedelsen af de emner på G20-topmødets dagsorden, der ikke er underlagt de fælles EU-retningslinjer, som blev vedtaget på Økofinrådsmødet den 4. oktober. Vi har endnu ikke set den formelle G20-dagsorden, men det er forventningen, at man bl.a. vil drøfte G20's handlingsplan om fødevarerprisudsving og landbrugsudvikling, statusrapport fra G20's arbejdsgruppe om udvikling samt en rapport fra den britiske premierminister om G20's rolle i den globale arkitektur.

På det polske formandskabs foranledning har man for første gang en drøftelse af de ikke-finansielle G20-emner i Rådet for almindelige anliggender. Det er et tiltag, som Danmark støtter. Fra dansk side arbejdes der for at sikre en styrket EU-koordination forud for G20-topmøderne ved at anvende eksisterende rådsstrukturer til at forberede emner, der ikke i forvejen behandles i Økofinregi. Det kan eksempelvis være i forhold til fødevarer sikkerhed, klima og miljø, udvikling og handel.

Per Clausen hæftede sig ved Europaministerens udtalelse om, at forberedelserne på miljø- og fødevarerområdet ville ske i den etablerede EU-struktur, og spurgte, om det ville ske i Økofinregi eller i de råd, der normalt beskæftiger sig med miljø og fødevarer.

Lykke Friis mente, der ville komme en interessant diskussion på det kommende G20-møde, hvor man skal diskutere økonomisk genopretning og konkurrenceevne. Hun håbede, Danmark ville deltage aktivt i forberedelserne.

Hun gjorde opmærksom på, at en tobinskat altså ikke er noget, Venstre går ind for, uanset hvilket regi den tænkes indført i. Hvis den ikke bliver global, er den fuldstændig uacceptabel.

Hun nævnte, at EU jo i forvejen prioriterer grøn vækst, men gik ud fra, at det drejer sig om at omsætte dette i praksis. Måske kunne det være noget med at udfase støtten til fossile brændsler.

Lene Espersen mente ligesom Lykke Friis ikke, at en global finansiel transaktionsskat var den rigtige vej at gå, idet hun aldrig troede, man fik lande som Cayman Islands med på det, og så ville man blot flytte pengestrømmene til sådanne lande. Hun var modstander af en EU-transaktionsskat, idet den ville flytte ar-

1. Europaudvalgsmøde 7/10-11

bejdspladser ud af Europa. Derfor betegnede hun det som et fuldstændig vanvittigt forslag.

Jeppe Kofod ville gerne støtte det, Europaministeren sagde om, at EU kan spille en afgørende rolle på en række vigtige punkter, når det gælder forberedelse af G20-møderne. Han roste, at man ville kigge på global styring, både når det gælder fødevarerpriser og vores optræden i institutioner, hvor Danmark også har en stemme, f.eks. i Verdensbanken. Det gælder også, når man taler om den finansielle udfordring, som verden står over for.

Lisbeth Bech Poulsen var begejstret for den udvikling, der synes at være i G20-sammenhæng med hensyn til en skat på finansielle transaktioner, og bakkede også fuldt og helt op om en EU-transaktionsskat.

Nikolaj Villumsen gav fuldstændig opbakning til at arbejde for en tobinskat på G20-mødet og tilføjede, at det er afgørende for Enhedslisten, at provenuet skal bruges til at hjælpe ulandene og ikke bare ende i EU's kasse.

Pia Adelsteen var modstander af en EU-transaktionsskat og bakkede fuldstændig op om det, Lykke Friis og Lene Espersen sagde. Den vil komme til at koste arbejdspladser.

Merete Riisager udtrykte ligeledes stor bekymring for en skat på europæiske transaktioner. Hun gjorde opmærksom på, at en finansiell transaktionsskat vil være specielt skadelig i Danmark, som i forvejen har et af verdens højeste skattetryk. Når man taler om vækst, bør man fokusere på rammevilkårene for virksomhederne snarere end på støtte.

Jens Joel var enig med dem, som mente, at global styring skal behandles i EU-regi eller allerbedst i internationalt regi og i de internationale institutioner, hvor vi kan deltage med reel indflydelse.

Europaministeren syntes, det var godt, at EU er en del af G20-kredsen, men vi ønsker også, at hele EU skal bidrage med input. Han var åben over for at inddrage de enkelte ressortområder.

Som Lykke Friis er inde på, har vi tænkt os fra dansk side at engagere os aktivt i forberedelserne af G20-topmødet.

Han opfattede de klare meldinger, der var kommet i dag om transaktionsskatten, som han forstod at der var meget forskellige holdninger til. Regeringen er positivt indstillet over for en individuel transaktionsskat, men vi lytter selvfølgelig også til de meldinger, der kommer fra Folketingets partier her.

Det er rigtigt, som Lykke Friis er inde på, at EU har været inde på grøn vækst tidligere, men vi håber, vi kan sætte en meget offensiv dansk dagsorden, når det gælder grøn vækst. Vi ser det danske formandskab som en mulighed herfor – gerne i samarbejde med Kommissionen, Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter.

Europaministeren opfattede Jeppe Kofods bemærkninger som en opbakning til de meldinger, der var kommet fra regeringens side.

4. Samhørighedspolitikken

– *Præsentation*

Rådsmøde 3117+3119 – bilag 1 (samlenotat side 10 – vedhæftet, ikke omdelt endnu)

Europaministeren: Som en del af rådsmødet vil der være en præsentation ved kommissær for regionaludvikling, Hahn, af Kommissionens forslag til nye struktur-fondsforordninger. Formandskabet forudser ingen drøftelse, idet forslagene først blev fremsat den 5. oktober. Formandskabet planlægger indtil videre en første politisk drøftelse af den fremtidige samhørighedspolitik under det uformelle regionalministermøde den 24. november samt at hellige rådsmødet den 16. december til en videregående drøftelse af samhørighedspolitikken.

Det var, hvad jeg har valgt at fokusere på, men naturligvis står jeg til rådighed for spørgsmål og kommentarer også til andre emner.

Lene Espersen var glad for, at regeringen forholdt sig skeptisk til ideen om en øget EU-medfinansieringssats angående samhørighedsprogrammerne, idet man ikke får en hensigtsmæssig anvendelse af EU-midlerne, hvis det bliver et tag-selv-bord. I hvert fald må det ikke på nogen måde præjudicere samhørighedspolitikken fremadrettet. De konservative mener grundlæggende, at der skal være national medfinansiering både for at sikre ejerskabet og for at sikre, at midlerne bliver brugt korrekt.

Hun tilføjede, at man forud for Europaudvalgets møde havde haft en ganske interessant samtale med de danske medlemmer af Europa-Parlamentet, som viste, at der også blandt regeringspartierne MEP'er var en vis skepsis over for nogle af de nye ideer til en samhørighedspolitik.

Nikolaj Villumsen pegede på, at man i forbindelse med samhørighedspolitikken taler om, at EU skal kunne tilbageholde midler fra strukturfonden og socialfonden og andre fonde. Han spurgte, om det også vil kunne ramme Danmark, hvis EU synes, vi forelægger en dårlig finanslov, og vi ikke vil ændre den.

Europaministeren bekræftede, at den holdning til samhørighedsfonden, som Lene Espersen gav udtryk for, også var regeringens linje.

I svaret til Nikolaj Villumsen nævnte europaministeren, at Kommissionen i sit nye forslag vil udvide sanktionen med tilbageholdelse af midler fra kun at gælde strukturfonden til også at gælde regionalfonden, socialfonden, landdistriktsfonden og fiskerifonden. Det har særlig betydning for EU-lande, der modtager makrofinansiel bistand.

Nikolaj Villumsen gjorde opmærksom på, at muligheden for at tilbageholde midler gælder både eurolande og ikke-eurolande, og gentog sit spørgsmål om, hvorvidt det kunne komme til at gå ud over Danmark.

1. Europaudvalgsmøde 7/10-11

Per Clausen spurgte, om han skulle forstå Europaministerens svar sådan, at Danmark støtter, at der bliver mulighed for at tilbageholde overførsler fra forskellige fonde, også når det gælder Danmark. I bekræftende fald, hvad er så den reelle forskel på eurolande og ikke-eurolande? Eurolande må få bøder, men over for ikke-eurolande kan man tilbageholde et tilsvarende beløb.

Lykke Friis refererede til regeringsgrundlaget, hvor der står, at regeringen agter at overholde vækst- og stabilitetspagten.

Hun gjorde opmærksom på, at der er en kobling til det nye forslag, som Kommissionen var kommet med dagen før, men hun havde fuld respekt for, at Europaministeren ikke kunne svare på det nu.

Europaministeren mente, det var en rent teoretisk diskussion, Per Clausen var inde på, idet Danmark vil overholde vækst- og stabilitetspagten, så EU vil ikke tilbageholde midler over for os.

Det er korrekt, som Lykke Friis er inde på, at Kommissionen dagen før var kommet med et forslag. Det ville regeringen gerne have lejlighed til at arbejde med, før man på et senere tidspunkt fik mulighed for at drøfte det i Europaudvalget.

Per Clausen gentog sit spørgsmål om forskellen på eurolandene og ikke-eurolandene, idet han ikke godtog et svar om, at Danmark altid ville overholde reglerne. Han tilføjede, at regeringen jo respekterer EU-forbeholdene, selv om nogle af regeringspartierne ikke er tilhængere af dem.

Nikolaj Villumsen sagde, at Enhedslisten meget gerne medvirker til at overholde vækst- og stabilitetspagten og gerne beskatter bankerne, hvis det er det, der skal til, men det er afgørende for Enhedslisten, at danske lønmodtagere ikke bliver belastet, hvis EU ikke vil acceptere den økonomiske politik, vi beslutter os til.

Europaministeren gjorde Per Clausen opmærksom på, at vi allerede er omfattet af muligheden for tilbageholdelse af midler, når det gælder den sociale fond.

Han bekræftede, at regeringen respekterer EU-forbeholdene, indtil de måtte blive afskaffet ved en folkeafstemning.

1. Europaudvalgsmøde 7/10-11

5. (Evt.) Gasboringer ud for Republikken Cypern

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3117+3119 – bilag 1 (samlenotat side 13 –
vedhæftet, ikke omdelt endnu)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

6. Mellemøsten

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3117+3119 – bilag 1 (sammenotat side 15 – vedhæftet, ikke omdelt endnu)

Rådsmøde 3106+3107 – bilag 2 (skriftlig forelæggelse den 13/7-11)

Udenrigsministeren: Udenrigsministrene vil drøfte den aktuelle udvikling i Mellemøsten og EU's engagement i regionen. Jeg forventer, at fokus for drøftelsen vil være mulighederne for en genoptagelse af fredsforhandlingerne mellem israelerne og palæstinenserne. Sagen har som bekendt været drøftet intensivt over de seneste uger, bl.a. i FN i New York.

Som bekendt indgav præsident Abbas i forbindelse med sin tale den 23. september på FN's generalforsamling ansøgning om staten Palæstinas FN-medlemskab til FN's generalsekretær. FN's Sikkerhedsråd har, som proceduren foreskriver, indledt behandlingen af ansøgningen og skal senere tage stilling til, om det vil anbefale generalforsamlingen at se positivt på ansøgningen. I første omgang er det Sikkerhedsrådets "Komite for Optagelse af Nye Medlemmer", der vurderer ansøgningen.

Med USA's udmelding om i givet fald at ville nedlægge veto mod fuldt medlemskab for en stat Palæstina i FN, synes der ikke at være udsigt til, at Sikkerhedsrådet vil kunne anbefale et sådant medlemskab, så længe det ikke er baseret på en forhandlet løsning.

Kvartetten udsendte samme dag en erklæring, hvori de to parter opfordres til straks og uden forhåndsbetingelser at genoptage direkte bilaterale forhandlinger baseret på en stram tidstabel. Den indebærer:

At der inden én måned skal afholdes et forberedende møde for at aftale dagsorden og forhandlingsprocessen.

At begge parter på mødet vil erklære, at formålet er at opnå en aftale inden for en fastsat tidsramme, dog ikke senere end udgangen af 2012.

At kvartetten forventer, at parterne inden for tre måneder fremkommer med omfattende forslag om grænser/territorium og sikkerhed og har gjort væsentlige fremskridt inden seks måneder.

Kvartetten opfordrer yderligere begge parter til at afholde sig fra provokerende handlinger, ligesom parternes forpligtelser i henhold til køreplan-for-fred genopfriskes.

Ikke mindst i lyset heraf reagerede det internationale samfund over en bred kam skarpt på den israelske udmelding den 27. september om yderligere byggerier i bosættelsen i bydelen Gilo i Øst-Jerusalem. Jeg bakker i den forbindelse fuldt op om udenrigsrepræsentantens klare afstandtagen til de israelske byggeplaner.

1. Europaudvalgsmøde 7/10-11

Udover den palæstinensiske ansøgning om fuldt FN-medlemskab og kvartet-erklæringen er der et tredje element, som kan komme i spil igen, nemlig en resolution i generalforsamlingen. En sådan resolution ses for palæstinenserne som en mulighed for en opgraderet status i forhold til FN, men uden fuldt medlemskab. Der kunne også indgå en række elementer, som ville definere omridset af og kriterier for en fredsløsning og dermed supplere den førnævnte kvartet-erklæring, i hvilken der fokuseres på tidshorizonten for mere end indholdet af fredsforhandlingerne. Det nærmere indhold er dog ikke afklaret. Det er spørgsmål, som vi og EU vil følge meget nøje, og regeringen vil arbejde for et fortsat meget tæt koordineret forløb i EU-kredsen.

Under hele forløbet forud for og i New York har EU ved udenrigsrepræsentant Ashton været stærkt engageret i sammen med særligt de øvrige kvartetmedlemmer at finde en formel, der vil føre til en genoptagelse af fredsforhandlingerne. Disse bestræbelser fra Ashtons side forventer jeg videreført med udgangspunkt i kvartet-erklæringen.

Regeringen vil støtte aktivt op om disse bestræbelser med det overordnede formål at få genstartet de direkte forhandlinger og sikre en fælles EU-tilgang i forhold til Mellemøsten. Jeg skal understrege, at der ikke forelægges et udkast til resolution i FN's generalforsamling, som regeringen vil skulle forholde sig til.

Per Clausen ville gerne have præciseret, hvad den danske regerings position er, når det gælder en eventuel optagelse af Palæstina i FN. Vil regeringen under alle omstændigheder støtte en optagelse, eller vil man kun gøre det, hvis EU går ind for det?

Udenrigsministeren sagde, at den danske regerings position er, at vi støtter en anerkendelse af en palæstinensisk stat, idet vi støtter palæstinenserne ret til at leve i en anerkendt stat. Spørgsmålet er, hvordan vi når dertil. I øjeblikket ligger sagen i FN's Sikkerhedsråd, hvor der er en sikker forventning om, at USA vil nedlægge veto. Hvis sagen derefter kommer op på FN's generalforsamling, vil vi i processen aktivt søge at påvirke EU-landene i retning af en fælles anerkendelse af en palæstinensisk stat. Vi kender imidlertid ikke resolutionen endnu. Måske vil der blive tale om en form for observatørstatus. Udenrigsministeren ville godt have noget bevægerum i den videre proces.

Per Clausen takkede for svaret, som vel er så præcist, som det kan blive på nuværende tidspunkt. Hvis han bad om en yderligere præcisering, var han bange for at få et svar, han ikke brød sig om, og derfor ville han lade være med det.

Nikolaj Villumsen gik ind for fuld anerkendelse af Palæstina, uafhængig af hvad EU måtte mene. Han pegede på, at vi har en handelsaftale med Israel, som bygger på, at menneskerettighederne overholdes, og spurgte, om der er på tale at genoverveje denne aftale, så man kan få Israel til at stoppe bosættelserne og stoppe overtrædelser af menneskerettighederne.

Udenrigsministeren nævnte i svaret til Nikolaj Villumsen, at den eksisterende handelsaftale er suspenderet i øjeblikket, og at der ikke er planer om at gå videre

1. Europaudvalgsmøde 7/10-11

med den. Vi har reageret på, at Israel ikke overholder almindeligt anerkendte principper, men udvider bosættelserne, men der er ikke lagt op til nye skridt.

7. Sydlige naboskab

– *Politisk drøftelse/rådskonklusioner*

Rådsmøde 3117+3119 – bilag 1 (samlenotat side 17)

EU-note (10) – E 39 (EU-note af 11/3-11 om ny EU strategi for det sydlige middelhavsområde)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (10) – bilag 534 (side 1482, senest behandlet i EEU 17/6-11)

Udenrigsministeren: På rådsmødet vil der være en drøftelse af det sydlige naboskab med fokus på udviklingen i Syrien, Libyen og Yemen samt information om Tunesien og Egypten.

I Libyen fortsætter kampene, særligt i byerne Sirte, Bani Walid og Al Jufra i den sydlige del, også med angreb på civile. Det synes dog at være et spørgsmål om tid, før de kan afsluttes. Det libyske overgangsråd, NTC, har taget lederskab for genopbygningsplanlægningen i samarbejde med FN, som koordinerer den internationale indsats, og har som bekendt indtaget Libyens plads i FN. Der er fokus på at få gang i den libyske økonomi og genoptage internationalt økonomisk samarbejde på alle niveauer. Signalet fra NTC er, at man har behov for rådgivning og teknisk støtte. NTC samarbejder tæt med bl.a. EU om en omfattende behovsanalyse.

Jeg forventer på rådsmødet en opdatering på EU's rolle i genopbygningen af Libyen. EU vil særligt skulle støtte NTC i forhold til grænsekontrol og sikkerhed, offentlig kommunikation og mediehåndtering samt støtte til opbygning af civilsamfundet, herunder inddragelse af kvinder. Centralt for EU's tilgang er, at libyerne har ejerskab af processen, og at FN har den koordinerende rolle for den internationale indsats. EU's udenrigsrepræsentant har over for NTC gjort klart, at den politiske proces må være så inklusiv som muligt, at hævnaktioner må søges undgået, og at en ny libysk stat må bygge på demokrati og respekt for menneskerettigheder. Det er synspunkter, som den danske regering kan bakke fuldt og helt op om.

Udviklingen i Syrien er fortsat helt uacceptabel. På rådsmødet forventer jeg, at der vil være en drøftelse af den aktuelle udvikling i lyset af den beklagelige blokering af vedtagelsen af en resolution fra FN's Sikkerhedsråd tidligere i denne uge om Syrien. Drøftelsen forventes at handle om, hvad EU kan gøre, efter det er blevet klart, at Sikkerhedsrådet ikke vil vedtage den ventede resolution. Det kan f.eks. være mulighederne for brug af menneskerettighedsinstrumenter og yderligere tiltag, der kan supplere EU's sanktioner. EU har løbende styrket sit sanktionsregime. I september blev der vedtaget sanktioner mod oliesektoren, og der overvejes p.t. yderligere økonomiske sanktioner mod blandt andet Syriens olie-sektor. EU arbejder også for at inddrage de regionale aktører, som spiller en vigtig rolle i forhold til regimet.

1. Europaudvalgsmøde 7/10-11

Der forventes også en drøftelse af Yemen. Situationen i Yemen er særdeles bekymrende. Præsident Saleh er vendt tilbage til landet efter sit ophold i Saudi Arabien, og alt tyder på, at han fortsat nægter at acceptere Golflandenes mæglingsforslag. Der er de seneste uger rapporteret om et stigende antal civile ofre i den tilspidsede konflikt i landet.

Den nydannede EU-taskforce for Tunesien afholdt sit første møde i Tunesien den 28. og 29. september med udenrigsrepræsentant Ashton og den tunesiske premierminister Essebsi som værter. Mødet, som fandt sted tre uger inden det første demokratiske valg i Tunesien, sender et stærkt signal om EU's engagement i regionen. Samtidig er det fra EU's side et vigtigt første skridt i retning af en mere effektiv og målrettet naboskabspolitik i forhold til de sydlige naboer.

De første parlamentsvalg i Egypten efter Mubarak bliver indledt den 28. november og fortsætter frem til marts 2012. Militærrådet har med den nye valglov ikke bidraget til klarhed over valgprocessen, og der synes at herske frustration over det komplicerede valgforløb i Egypten. Der lægges fra international side pres på myndighederne for at tillade internationale valgobservatører.

Nikolaj Villumsen tilsluttede sig ideen om at give libyerne et reelt ejerskab til reformerne i Libyen, men spurgte, hvordan vi kan være sikre på, at det også bliver en reel støtte til demokratiet, idet han pegede på, at EU tidligere støttede Gaddafis regime.

Udenrigsministeren støttede udviklingen mod demokrati i Libyen, herunder opbygningen af en fri presse og en styrkelse af kvindernes rettigheder. Det er noget helt andet end den tidligere støtte til Gaddafi.

8. Hviderusland

– *Politisk drøftelse/rådskonklusioner*

Rådsmøde 3117+3119 – bilag 1 (samlenotat side 21 – vedhæftet, ikke omdelt endnu)

Udenrigsministeren: På rådsmødet ventes en drøftelse af situationen i Hviderusland i lyset af myndighedernes fortsatte undertrykkelse på menneskerettigheds- og demokratiområdet. I forbindelse med topmødet under EU's østlige partnerskab i Warszawa den 29.-30. september 2011 var Hviderusland inviteret på udenrigsministerniveau, men valgte at udeblive og tog heller ikke del i den politiske erklæring fra mødet.

Drøftelsen på rådsmødet vil fokusere på muligheden for en skærpelse af EU's sanktioner mod Hviderusland. De nuværende sanktioner omfatter visumforbud og indfrysning af finansielle midler for personer, der tog aktiv del i undertrykkelsen af opposition og civilsamfund umiddelbart efter præsidentvalget i 2010. Derudover er der tale om økonomiske sanktioner mod udvalgte hviderussiske virksomheder samt en våbenembargo.

Skærpelsen vil kunne bestå af dels en udvidelse af listen over personer på sanktionslisten og dels en udvidelse af kriterierne for visumforbudslisten til at omfatte personer, der er ansvarlige for den generelle undertrykkelse i landet og ikke blot begivenhederne i forbindelse med præsidentvalget i december 2010. Der vil derudover også kunne blive tale om en udvidelse af de økonomiske sanktioner til at omfatte en række andre hviderussiske virksomheder.

Holger K. Nielsen gjorde opmærksom, at oppositionspolitikere fra Hviderusland har brug for at kunne rejse til EU-lande. Det kan de i princippet godt, men de har ikke råd til det, fordi Schengenvisa er så dyre. Her mente han, den danske regering kunne gøre en god indsats ved at få etableret en eller anden særordning

Udenrigsministeren pegede på, at man var i færd med at gøre noget for, at unge fra Ukraine kunne komme til Danmark. Vi vil undersøge, hvad vi kan gøre for oppositionspolitikere, for det er en oplagt god idé, at de får mulighed for at besøge EU-landene.

9. (Evt.) EU-Kina topmødet

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3117+3119 – bilag 1 (samlenotat side 23 – vedhæftet, ikke omdelt endnu)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Per Clausen forstod, at der var foregået en "forventningsafstemning" forud for det forestående topmøde mellem Kina og EU, og spurgte, om det betyder, at man har fundet et passende lavt niveau at behandle menneskerettigheder på, så de ikke generer handelen.

Lykke Friis havde også noteret sig bemærkningen om "forventningsafstemning" og pegede på, at det principielt er vigtigt, at der er reciprocitet, idet der i øjeblikket er en asymmetri, når det gælder protektionisme og grøn protektionisme.

Udenrigsministeren havde en klar forventning om, at menneskerettigheds-spørgsmålet ville blive taget op på det kommende topmøde med Kina. Den danske regering ville forbeholde sig retten til at kritisere overtrædelser af menneskerettigheder, undertrykkelse af mindretal og manglende politiske reformer i Kina. Han tilføjede dog som en personlig bemærkning, at den anden side af mønten var, at man i Kina faktisk havde løftet 300 millioner mennesker op fra fattigdom over en periode på 15-20 år. Regeringen har ikke tænkt sig at nedtone betydningen af menneskerettigheder, hvilket ikke kun gælder Kina, men hele verden.

Udenrigsministeren erkendte i svaret til Lykke Friis, at der er en asymmetri i forhold til protektionisme, som helt sikkert også vil blive taget op på det kommende topmøde. Forventningen er, at dagsordenen vil omfatte økonomiske emner, specielt markedsadgang og beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder.

10. Iran

– *Politisk drøftelse/rådskonklusioner*

Rådsmøde 3117+3119 – bilag 1 (samlenotat side 25 –
vedhæftet, ikke omdelt endnu)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Pia Adelsteen var bekymret for, at det så ud, som om berigelsen af uran bare fortsatte, og bad derfor udenrigsministeren uddybe, om vi ikke kan gøre noget.

Udenrigsministeren erkendte, at situationen er noget fastfrosset for tiden. Der er et stærkt internationalt ønske – som også deles af den danske regering – om at fastholde presset på Iran, men det er også vigtigt at koordinere det i EU, så det bliver et samlet pres.

11. EU's mål og prioriteter for De Forenede Nationers 13. Konference om Handel og Udvikling (UNCTAD XIII), der holdes 21-26. april 2012 i Doha, Qatar

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3117+3119 – bilag 1 (samlenotat side 27 – vedhæftet, ikke omdelt endnu)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

FO 12. EU-Ukraine associeringsaftale

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3117+3119 – bilag 1 (samlenotat side 30 – vedhæftet, ikke omdelt endnu)
(Forelæggelse i Statsmin. 19/9-11 – bilag endnu ikke formelt modtaget)

Udenrigsministeren: Denne sag er til forhandlingsoplæg.

Forhandlingerne mellem EU og Ukraine om en associeringsaftale og en dyb og omfattende frihandelsaftale er sat på dagsordenen for vores møde i dag til forhandlingsoplæg, fordi forhandlingerne forventes afsluttet i løbet af de kommende måneder. På rådsmødet forventes en drøftelse af EU's relationer til Ukraine mere generelt.

EU og Ukraine har siden marts 2007 forhandlet en associeringsaftale og siden 2008 også en dyb og omfattende frihandelsaftale, der vil indgå som en integreret del af associeringsaftalen. Der arbejdes for, at man kan afslutte forhandlingerne med udgangen af 2011. Associeringsaftalen vil afløse den tidligere indgåede partnerskabs- og samarbejdsaftale mellem EU og Ukraine. Lignende aftaler forhandles med andre af EU's østlige partnerlande – Moldova, Georgien, Armenien og Aserbajdsjan.

EU følger parallelt med dette tæt de retssager, som de ukrainske myndigheder har indledt mod fremtrædende medlemmer af oppositionen, bl.a. mod den tidligere premierminister Timosjenko. EU har flere gange udtrykt stærk bekymring over situationen og understreget behovet for en retfærdig, transparent og uafhængig rettergang for at undgå opfattelsen af et selektivt retsvæsen. Jeg forventer en drøftelse heraf på rådsmødet, hvor der vil blive lagt op til en skarp reaktion over for Ukraine, såfremt det kommer til hårde domsfældelser – men uden at standse forhandlingerne.

I EU kredsen er der således fuld enighed om at tage afstand fra politisk motiverede retssager. Samtidig er der også enighed om, at EU skal fortsætte forhandlingerne om det nye aftalekompleks, da det er et centralt instrument for at fastholde Ukraines engagement med EU og dermed tilskynde Ukraine til at efterleve internationale retssikkerhedsstandarder.

Regeringen støtter, at en associeringsaftale og en dyb og omfattende frihandelsaftale mellem EU og Ukraine kan færdigforhandles og undertegnes, da det vil være en aftale af vigtig strategisk betydning både for Ukraine og for EU. En aftale kan fungere som en central drivkraft for at fastholde Ukraine på vejen mod et tættere samarbejde med EU, herunder en tilnærmelse til EU's principper og værdier. Regeringen støtter samtidig, at EU fastholder de stærke politiske signaler til Ukraine om behovet for, at landet gennemfører politiske og økonomiske reformer og efterlever internationalt anerkendte principper på retsstats- og menneskeretlighedsområdet.

Pia Adelsteen var dybt bekymret over situationen i Ukraine og betragtede anklagen mod Timosjenko som en politisk motiveret anklage. Desuden pegede hun på, at der er meget stor korrupsion i Ukraine. I samlenotatet står der, at der skal være en dyb og omfattende frihandelsaftale, som også skal indeholde tjenesteydelser. Det fik hende til at frygte, at der kunne blive tale om social dumping, som vil medføre et yderligere pres på danske lønninger.

Per Clausen spurgte, om det ikke var sådan, at associeringsaftalen med Ukraine indeholder nogle klare forpligtelser, når de handler om frihandel, og kun nogle fromme ønsker om dialog, når de handler om menneskerettigheder og retssikkerhed.

Lene Espersen betegnede det som meget vigtigt, at der bliver indgået en associeringsaftale med Ukraine, så man kan få en institutionaliseret dialog om fælles værdier, demokrati, respekten for menneskerettigheder osv. En associeringsaftale vil styrke de kræfter, som ønsker et Ukraine, som vender blikket mod Vest. En dyb og omfattende frihandelsaftale betyder, at den skal omfatte næsten al handel, hvilket de konservative fandt meget fornuftigt.

I forbindelse med den forfølgelse, der sker af politiske modstandere – ikke mindst den tidligere premierminister Timosjenko – forstod hun, at der blev lagt op til en skarp reaktion fra EU's side, såfremt der gives meget lange fængselsstraffe. Hun spurgte, hvilke reaktioner udenrigsministeren tænkte på.

Lykke Friis udtalte sig på linje med Lene Espersen og understregede, at der er et kolossalt potentiale for et samarbejde f.eks. på energiområdet.

Udenrigsministeren svarede Pia Adelsteen, at der ikke er tale om tjenesteydelser i associeringsaftalen, som har fokus på handel. Det fremgår af regeringsgrundlaget, at man kigger særskilt på social dumping.

Udenrigsministeren sagde til Per Clausen, at vi er optaget af menneskerettighederne, men han advarede mod at kæde dem sammen med associeringsaftalen.

Fra dansk side og fra EU's side holder vi nøje øje med retssagerne og lægger et pres på Ukraine, men udenrigsministeren mente ikke, man skulle blande dette sammen med forhandlingerne om en associeringsaftale, for i så fald vil det ikke lykkes at få en associeringsaftale. Som Lene Espersen nævner, skal vi støtte de tendenser i Ukraine, som ønsker at vende ansigtet mod Vest. I øvrigt kvitterede udenrigsministeren for Lene Espersens støtte vedrørende Ukraine.

Per Clausen syntes ikke, det var særligt ambitiøst, når udenrigsministeren ville undlade at blande menneskerettigheder og handel sammen. Han havde lidt svært ved at acceptere denne skelnen, selv om han godt var klar over, at den lå helt i forlængelse af den tidligere regerings linje.

Pia Adelsteen havde ikke noget imod en frihandelsaftale, men pegede igen på, at der i samlenotatet står, at den dybe og omfattende frihandelsaftale også skal omfatte tjenesteydelser. Det kan give os problemer med social dumping.

Jens Joel erklærede sig enig med Lene Espersen og Lykke Friis i, at associeringsaftalen med Ukraine bør komme på plads. Han var klar over, at regeringen

1. Europaudvalgsmøde 7/10-11

er optaget af menneskerettigheder og demokrati, og bad udenrigsministeren bekræfte, at der konkret ligger i associeringsaftalen, at der kommer en institutionaliseret dialog, hvor vi også kan sætte hårdt mod hårdt, når det drejer sig om menneskerettigheder.

Udenrigsministeren sagde til Per Clausen, at regeringen ikke underordner menneskerettigheder i forhold til handel. I den forbindelse henviste han til, at der står i associeringsaftalen, at Ukraine tilnærmer sig EU's principper og værdier, navnlig hvad angår demokrati, retsstat og respekt for menneskerettigheder.

I svaret til Pia Adelsteen gentog udenrigsministeren, at associeringsaftalen ikke omhandler tjenesteydelser, så den ville ikke indebære social dumping. Han tilføjede, at regeringen vil sikre, at vi ikke får underbetalt arbejdskraft til Danmark. Det er en del af regeringsgrundlaget.

Pia Adelsteen kunne efter udenrigsministerens svar tilslutte sig forhandlingsoplægget.

Per Clausen havde ikke så meget tillid til EU's institutioner, men han havde tillid til udenrigsministeren, så han kunne også tilslutte sig forhandlingsoplægget.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det, så til sit første forhandlingsoplæg havde udenrigsministeren fået tilslutning fra hele Folketinget.

Udenrigsministeren håbede, dette ville blive en tradition.

13. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 for så vidt angår visse bestemmelser om finansiel forvaltning for visse medlemsstater, som er i eller trues af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet

- *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmøde (almindelige anliggender og udenrigsanliggender) den 10.-11. oktober, men forventes vedtaget på et senere rådsmøde*

KOM (2011) 0482

Europaministeren nævnte ikke dette punkt.

Nikolaj Villumsen hæftede sig ved, at Danmark på det sidste møde i Økofin var gået med til, at vores finanslov skulle sendes til Bruxelles, før man havde set den i Folketinget, nemlig til foråret, mens Folketinget først plejer at behandle den om efteråret. Enten må vi lade være med at sende den, eller også må man samtidig sende den til de folkevalgte, så man kan få en åben og folkelig debat om, hvilken økonomisk politik Danmark skal føre. I den forbindelse pegede han på, at man under valgkampen havde talt om, at vi skulle investere os ud af krisen og ikke spare os ud af den.

Pia Adelsteen bakkede op om Nikolaj Villumsens ønske om, at Danmark ikke skal sende sin finanslov ned til EU, inden nogen i Folketinget har set den.

Europaministeren forstod Enhedslistens og Dansk Folkepartis synspunkt om, hvor meget vi skal informere EU om – hvilket ikke er nye synspunkter – men pointerede, at regeringen ikke lægger op til en ændret praksis. Han håbede selvfølgelig, at de tidligere regeringspartier fortsat delte denne tilgang.

14. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1083/2006 for så vidt angår tilbagebetalingspligtig støtte og finansieringsteknik

- KOM (2011) 0483
- *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmøde (almindelige anliggender og udenrigsanliggender) den 10.-11. oktober, men forventes vedtaget på et senere rådsmøde*

Europaministeren nævnte ikke dette punkt.

15. EU-Australien

- *Vedtagelse*

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3118 (miljø) den 10. oktober 2011

Dagsordenspunkterne 1-3 samt 6 hører under Miljøministeriets ressort og blev forelagt af miljøministeren.

Dagsordenspunkt 4 hører under klima-, energi- og bygningsministeriets ressort og blev forelagt af klimaministeren.

Miljøministeren: Jeg kan henvise til samlenotat om rådsmødet den 10. oktober – miljødelen – som blev sendt til udvalget den 4. oktober 2011. Notatet er lavet, før den nye regering trådte til, og afspejler ikke det høje ambitionsniveau, som den nye regering lægger vægt på, når det drejer sig om grøn omstilling.

Jeg forelægger 3 punkter – alle til orientering. Herudover vil jeg orientere om en verserende sag hos EU-Domstolen.

Klimaministeren: Jeg glæder mig til samarbejdet med jer både i denne sag under dagsordenens punkt 4 og i alle de andre kommende sager. Der er ikke nogen, der er i tvivl om, at de ting, som vi sidder og bakser med i forbindelse med de internationale klimaforhandlinger, ikke er lette og ikke er noget, der ligger lige på den flade hånd, eller som bliver til noget i morgen. Så meget desto vigtigere er det at have en strategi for den kurs, vi vælger at føre. Heldigvis er der en god tradition for, at der er bred opbakning til den politik, vi fører.

Med disse indledende ord vil jeg kaste mig over mit første talepapir, som jeg nok vil supplere med lidt om mit hovedindtryk af de klimaforhandlinger, der lige har været i Panama City for et par dage siden.

1. Evaluering af 6. miljøhandlingsprogram og konklusioner om udviklingen af et nyt program

– *Rådskonklusioner*

KOM (2011) 0531

Rådsmøde 3118 – bilag 1 (samlenotat side 2 – vedhæftet, ikke omdelt endnu)

Miljøministeren: Jeg kan generelt støtte formandskabets udkast til rådskonklusioner.

Jeg er enig i vurderingen, at det 6. miljøhandlingsprogram har været en effektiv overordnet ramme for udviklingen af miljøpolitikken og i væsentlig grad har bidraget til at gøre fremskridt og nå positive resultater.

Jeg er også enig i konstateringen af, at der er en række mangler og begrænsninger i det 6. miljøhandlingsprogram, og at det i vid udstrækning skyldes mangel på implementering og mangel på nødvendige finansielle midler.

Endelig er jeg enig i opfordringen til Kommissionen om at fremsætte et forslag til et nyt 7. miljøhandlingsprogram. Et nyt 7. miljøhandlingsprogram må bygge videre på de positive erfaringer, der har været med det 6. miljøhandlingsprogram, samt forsøge at tage højde for de begrænsninger, der også har været med det 6.

Det 7. miljøhandlingsprogram bør være et samlet, langsigtet program for unionens miljøpolitik. Det bør udvikle en ambitiøs vision for EU's miljøpolitik frem mod 2050, som tager fat på varige miljøproblemer i forbindelse med global bæredygtig udvikling, og som klart angiver prioriteterne og miljømålene samt realistiske og gennemførlige mål og frister for 2020.

Henrik Høegh mente, der var både plusser og minusser i den foreliggende tekst, og at resultatet både kan blive succes og fiasko. Derfor ville han komme med et advarende ord. Han mente, det var bedre, at man holdt balancen og prøvede at få nogle med, idet vi har en interesse i, at det lykkes. Han spurgte, hvor den nye regering især tænkte sig at lægge skrappere ud.

Han henviste til, at der i samlenotatet stod, at selv det 7. handlingsprogram ikke ville påvirke det danske beskyttelsesniveau, hvilket han måtte forstå sådan, at vi allerede ligger højere. Derfor havde han svært ved at forstå, at der også står, at programmet kan have væsentlige statsfinansielle konsekvenser.

Pia Adelsteen sagde, at det virkede, som om man vil sætte højere mål, men samtidig står der, at der skal sikres en sammenhæng mellem mål, midler og finansiering. Er det derfor, der står, at det vil få statsfinansielle konsekvenser?

Miljøministeren kunne være enig med Henrik Høegh i, at sagen ikke skal stå på listen over fiaskoer. Hun havde påpeget, at det 6. miljøhandlingsprogram havde været en succes, så det var et godt udgangspunkt at bygge videre på, eventuelt under dansk formandskab. Det kunne være godt at fokusere på grøn økonomi og ressourceeffektivitet. Desuden skal man fokusere på klimaforandringer og biodiversitet, forebyggelse og begrænsning af miljøforurening samt forbedring af livskvaliteten og menneskers sundhed.

Med hensyn til statsfinansielle konsekvenser har konklusionerne i sig selv ikke økonomiske konsekvenser, men en gennemførelse af 7. miljøhandlingsprogram må forventes at få økonomiske konsekvenser. Man kan gøre det forskelligt i de forskellige lande. Vi har en tilgang, idet vi prøver at inddrage de forskellige berørte parter. Vi vil prøve at gøre tingene på en måde, der ikke kommer til at koste flere penge.

Henrik Høegh gentog sit spørgsmål om, hvordan det kan påvirke statsfinanserne, når der står, at programmet ikke vil påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark.

Miljøministeren svarede, at hvis man begynder at have en ny tilgang til miljøområdet, kan det have statsfinansielle konsekvenser, selv om beskyttelsesniveauet ligger højt i Danmark i forvejen.

Jens Joel gav opbakning til de emner, miljøministeren havde nævnt, og mente, det først og fremmest er meget vigtigt, at man tager dem med på arbejdsplanen

1. Europaudvalgsmøde 7/10-11

og sørger for, at de bliver taget alvorligt. Han tilføjede, at vi i Danmark ikke har så meget succes, at vi ikke kan blive bedre.

Han vidste ikke, hvad Henrik Høegh mente med balance, men hvis han mente det, regeringen har gjort gennem de sidste ti år, så var han langt mere tilfreds med den nye tilgang. Hvis man begynder at tænke på en ny måde, kan det på kort sigt godt kræve nogle investeringer, som på længere sigt giver en bedre samfundsøkonomi.

Miljøministeren takkede for opbakningen.

2. EU's forberedelse til FN's konference om bæredygtig udvikling fra 4.-6. juni 2012 i Rio de Janeiro (Rio+20)

– Rådskonklusioner

KOM (2011) 0363

Rådsmøde 3118 – bilag 1 (samlenotat side 6 – vedhæftet, ikke omdelt endnu)

Miljøministeren: Jeg kan generelt støtte formandskabets udkast til rådskonklusioner om Rio+20.

Fra dansk side er vi enige i de temaer og specifikke sektorer, som rådskonklusionerne fremhæver, herunder bl.a. energi, vand, landbrug, oceanerne, biodiversitet, kemikalier samt bæredygtig forbrug og produktion. Det er først og fremmest her, vi fra EU's side skal vise omverdenen, at vi er indstillet på at gå efter konkrete og forpligtigende resultater for verdenssamfundet.

Men jeg savner konkrete mål og initiativer i de generelle udmeldinger i Kommissionens meddelelse. Det er fra nu af og frem til selve Rio+20 konferencen, at EU skal demonstrere globalt lederskab. I den sammenhæng vil regeringen aktivt arbejde for at få udkrystalliseret sådanne konkrete mål og initiativer, som vi og EU kan spille ind i forberedelserne af Rio+20.

Samtidig vil jeg understreges vigtigheden af aktiv inddragelse af erhvervslivet og civilsamfundet både i forberedelsen, gennemførelsen og opfølgningen af Riokonferencen.

Henrik Høegh pegede på, at der er tale om brede aftaler, og at det især handler om at animere til at være foregangsland med hensyn til ressourcestyring, hvor vi har en masse erfaringer, vi vil være parat til at øse af.

Lykke Friis henviste til, at der står i regeringsgrundlaget, at regeringen vil arbejde for, at der skabes synergi mellem Rio+20 og forhandlingerne på COP 17 i Durban. Hun kunne godt tænke sig at få uddybet, hvordan den synergi skal opstå.

Miljøministeren måtte i svaret til Lykke Friis primært henvise til klimaministeren, som er den, der forhandler i Durban.

Lykke Friis spurgte, om hun skulle forstå svaret på den måde, at Rio+20 nu hører under Klimaministeriets ressort og ikke længere hører under Miljøministeriet, som den gjorde under den tidligere regering. Hun gik ud fra, at begge ministre ville bidrage til synergien.

Miljøministeren sagde, at selvfølgelig ligger Rio+20 for en stor del stadig hos miljøministeren, men ministerierne har tænkt sig at arbejde sammen. Hun tilføjede, at hvis man får mere bæredygtige mål i Rio+20 processen, så skulle de selvfølgelig gerne spille sammen med Durban-målene.

Miljøministeren tilføjede, at hun skulle til Warszawa mandag og tirsdag og bl.a. tale med det polske formandskab.

Lykke Friis var beroliget af svaret. Det glædede hende, at der ville komme indspark fra begge ministerier.

3. Forberedelse af Baselkonventionens 10. Partskonference (COP10) om kontrol med grænseoverskridende overførsel af farligt affald og bortskaffelse heraf (Cartagena, 17.-21. oktober 2011)

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3118 – bilag 1 (samlenotat side12 – vedhæftet, ikke omdelt endnu)

Miljøministeren: Jeg kan tilslutte mig rådsbeslutningen og rådskonklusionerne til Baselkonventionens 10. partskonference.

For mig er det centralt, at konklusionerne lægger vægt på, at forbuddet mod eksport af farligt affald fra OECD-lande til ikke-OECD-lande træder i kraft hurtigst muligt.

Desuden er det vigtigt for mig, at partskonferencen får taget en beslutning om ophugning af skibe, der sikrer, at der kommer klare linjer for, hvornår skibe er omfattet af Hong Kong konventionen, og hvornår de er omfattet af Baselkonventionen, således at området ikke dobbeltreguleres.

4. Rådskonklusioner: Forberedelse af UNFCCC COP17/CMP7 i Durban, Sydafrika, 28. november – 9. december 2011

– Vedtagelse af rådskonklusioner

Rådsmøde 3118 – bilag 2 (samlenotat side 2 – vedhæftet, ikke omdelt endnu)

Klimaministeren: Det polske formandskab har fremlagt udkast til rådskonklusioner om EU's forhandlingsmandat i Durban. Konklusionerne er sat på dagsordenen for miljørådsmødet på mandag til vedtagelse. Jeg forelægger sagen til udvalgets orientering.

Hvis jeg skal sige det kort, så samler forventningerne til COP17 i Durban sig under to overskrifter:

En operationalisering af Cancunaftalen.

Fremdrift på centrale udestående forhandlingsspørgsmål.

De helt store knaster i forhandlingerne er særligt, om der skal vedtage en ny forpligtelsesperiode under Kyotoprotokollen, og karakteren af en eventuel global klimaaftale.

Jeg må desværre med det samme sige, at der ikke er nogen, heller ikke de sydafrikanske værter, der forventer, at det vil lykkes at få en juridisk bindende global aftale – hvad vi vel alle sammen gerne ville have – i Durban.

Det er derfor også afgørende at holde fast i de fremskridt, som blev opnået i Cancun på COP16 for et år siden.

Cancun lagde en arbejdsplan for 2011 med en række punkter, som parterne fik i opdrag at levere på i Durban.

Der arbejdes bl.a. ved operationaliseringen af Cancunaftalen på, at Durban kan levere yderligere byggesten til en ny international klimaarkitektur.

Det gælder en operationalisering af den grønne fond, hvor den såkaldte Transitional Committee er i gang med at udarbejde et konkret forslag til fondens design. Danmark er centralt placeret i det arbejde med nationalbankdirektør Per Callesen, som har sæde i komiteen.

Det er på nuværende tidspunkt ikke sandsynligt, at fonden bliver operationel ved indgangen til 2012. Forhåbningen er, at parterne i Durban kan blive enige om, at udestående spørgsmål overlades til Den Grønne Fonds bestyrelse. Hvis det ikke er tilfældet, er der udsigt til komplicerede politiske forhandlinger i Durban.

En anden vigtig byggesten er etableringen af en ny teknologimekanisme. Forhåbningen er her, at mekanismen kan blive fuldt operationel i 2012. Det kræver, at parterne i Durban kan blive enige om en række detaljer i mekanismen.

Og det gælder i arbejdet med at implementere rammeverket for tilpasning, Cancun Adaptation Framework, CAF. Der skal oprettes en tilpasningskomité og leve-

1. Europaudvalgsmøde 7/10-11

res en proces for styrkelse af de mindst udviklede landes nationale tilpasningsindsatser.

Forhåbningen er, at parterne på COP17 kan blive enige om tilpasningskomiteens sammensætning, arbejdsgang og relation til andre institutioner og retningslinjer for processen med at styrke tilpasningsindsatserne i de mindst udviklede lande. Herudover arbejdes der videre med et program for det, der kaldes "loss and damage" – det vil sige skader, der rammer særligt sårbare lande, som følge af klimaforandringer.

Hvis disse initiativer skal operationaliseres, indebærer det, at parterne skal nå videre med en række elementer i det fremtidige regelværk.

Det er forhåbningen, at der kan komme en særskilt beslutning om indsatsen mod afskovning med afklaring af en række tekniske og metodiske spørgsmål.

Der skal ligeledes forhandles om fortsættelse og forbedring af eksisterende markedsmekanismer og om etablering af nye, sektorbaserede mekanismer, så verdens drivhusgasudledninger kan reduceres omkostningseffektivt og bidrage til bæredygtig udvikling.

Det forventes ikke, at alt dette kan lukes i Durban, da det hænger tæt sammen med det andet spor, nemlig forhandlingerne om Kyotoprotokollens fremtid.

Endelig indeholdt Cancunaftalen væsentlige kompromisser om overvågning, rapportering og verifikation af reduktioner i drivhusgasudledningerne – det der hedder MRV. Jeg håber, I er godt inde i teknikken, for der er mange faglige udtryk. Men det tror jeg, I er. Det er håbet, at der i Durban kan ske fremdrift i forhold til at udforme retningslinjer for nye krav til rapporteringen for både i- og ulande. Det var noget af det, som gav lidt problemer under COP15 i København.

Implementeringen af Cancunaftalen kan volde problemer i Durban. Men de helt store knaster politisk set forventes at komme i forhandlingerne om de centrale udestående spørgsmål. Det drejer sig særligt om en mulig anden forpligtelsesperiode under Kyotoprotokollen og fremskridt i forhandlingerne om en global aftale. I forhold til Kyotoprotokollens fremtid er billedet følgende.

Udviklingslandene frygter, at det eneste juridiske aftalegrundlag, der blev skabt med Kyotoprotokollen, forsvinder, hvis der ikke opnås enighed om en anden aftaleperiode i Durban.

Kina og andre vækstøkonomier ser en strategisk interesse i at presse Kyoto-landene til at påtage sig en ny forpligtelsesperiode. Det vil være med til at opretholde den etablerede skelnen mellem i- og ulande uantastet – og fjerne fokus fra, at også vækstøkonomierne må forpligte sig, for at de globale udledninger kan begrænses tilstrækkeligt.

Heroverfor står ilandene – det er sådan nogle som os – som ønsker at nedbryde de anakronistiske vandtætte skotter mellem i- og ulandes forpligtelser. Jordens klima er forholdsvis ligeglad med, hvor drivhusgasserne kommer fra.

Kyotolandene vil tilmed sikre, at USA, der står udenfor Kyotoprotokollen, forpligter sig til sammenlignelige reduktioner i overensstemmelse med 2-graders målet.

1. Europaudvalgsmøde 7/10-11

Rusland, Japan og Canada har meldt ud, at de ikke agter at påtage sig en anden forpligtelsesperiode under Kyoto.

Det er åbenlyst, at en ny forpligtelsesperiode under Kyoto, hvor EU er eneste bidragsyder, ikke løser noget i sig selv.

Kommissionens formand og klimakommissæren har begge tilkendegivet, at EU er villig til at overveje en ny forpligtelsesperiode. Men kun som led i en bredere aftale, der forbedrer Kyotoreglerne og skaber nye markedsmekanismer – og hvor andre store udledere også forpligter sig til at tage deres rimelige andel.

Tallene siger da også det meste: EU står for ca. 11 pct. af de globale udledninger. Det tal vil falde til 9 pct. i 2020. Så EU kan ikke alene løse det globale klimaproblem.

Lidt håb er der, lidt lys i mørket. De progressive ulande synes i stigende grad at være indstillet på at diskutere løsninger, som indebærer, at de vigtigste elementer af Kyotoarkitekturen – det såkaldte Kyoto acquis – bæres videre i en overgangsperiode uden bindende reduktionsmål. Dog på betingelse af at en sådan overgangsordning efterfølges af juridisk bindende forpligtelser for ilandene.

Bevægelsen blandt disse ulande er interessant. Vi agter at arbejde videre med sådanne mellemoptioner, som bl.a. også drøftes i Cartagenagruppen, som foruden Danmark har deltagelse af en række ambitiøse ilande og ulande fra bl.a. Latinamerika og de små østater.

Det leder mig frem til det udkast til rådskonklusioner, som vi skal drøfte på miljørådsmødet mandag den 10. oktober.

Konklusionerne bekræfter, at EU vil arbejde for de hovedprioriteter, som jeg netop har gennemgået. Herudover er der en henvisning til Økofins konklusioner for så vidt angår klimafinansiering.

Der er dog ikke enighed i EU-kredsen om spørgsmålet om en ny forpligtelsesperiode under Kyotoprotokollen. Jeg forventer, at vi får et ret vigtigt møde, hvor dette spørgsmål vil være fokuspunktet for drøftelserne.

Der udestår også enighed om håndteringen af overskydende landekvoter og arbejdet med EU's klimaroadmap. Det vender jeg tilbage til om lidt.

Det er regeringens holdning, at EU på den ene side bør signalere fleksibilitet med hensyn til at indgå i en ny forpligtelsesperiode i Durban.

På den anden side er der også nogle klare strategiske hensyn. EU skal – sammen med Norge og Schweiz, der også er positive – ikke være de eneste, der påtager sig internationalt bindende forpligtelser.

Det vil fjerne opmærksomheden ikke bare fra USA, Kina og andre vækstøkonomier, men også fra de hidtidige Kyotoland Japan, Rusland og Canada. Det vil cementere den skelnen, som med Kyotoprotokollen blev skabt mellem i- og ulande. Og det risikerer dermed at bringe os længere fra en global klimaaf tale i stedet for det modsatte.

For regeringen er det ikke et mål i sig selv, at EU forpligter sig til en ny periode under Kyotoprotokollen. Det er heller ikke et mål i sig selv, at andre lande gør det.

1. Europaudvalgsmøde 7/10-11

En ny forpligtelsesperiode skal tages, hvis det fremmer indgåelsen af en global klimaaf tale, som også omfatter de store udledere.

Med andre ord anses forhandlingerne om en ny forpligtelsesperiode for at være et strategisk aktiv for EU. Og det vil være dumt af EU at spille det bedste kort af hænde uden at få noget til gengæld.

Derfor er det i vores optik i EU's interesse at stille krav om klare fremskridt i retning af en juridisk bindende global aftale, inden man forpligter sig til en ny forpligtelsesperiode. Det indebærer enighed om en procesplan og en vis parallelitet i forpligtelserne som en betingelse for at sige ja til en ny forpligtelsesperiode.

EU kan selvfølgelig helt tilslutte sig ønsket om at beskytte den regelbaserede, multilaterale tilgang, der ligger i Kyotoprotokollen. Det er regeringens holdning, at EU skal medvirke til at værne om det system og ikke gå med til den bottom-up tilgang, som f.eks. USA og i stigende grad Kina og Indien er fortalere for.

Et andet centralt element i EU's tilgang til Kyotoprotokollen er udfordringerne med at få håndteret de miljømæssige svagheder ved protokollen på en klimamæssig forsvarlig måde. Her tænker jeg specielt på problemet med det store overskud af landekvoter fra første forpligtelsesperiode og de uhensigtsmæssige beregningsregler for optag af CO₂ i skove og jorde, der begge er knyttet til Kyotoprotokollen.

Med hensyn til de overskydende landekvoter har Danmark i lang tid forfægtet, at der bør ske en fuld annullering.

Det store overskud af landekvoter, som er oparbejdet – i høj grad i de østeuropæiske lande og de tidligere Sovjetlande; jeg skal tale med min polske kollega om ikke så længe om dette tema – risikerer fuldstændigt at underminere den miljømæssige integritet af en ny forpligtelsesperiode, svække carbonmarkedet og ødelægge prissignalet til investorerne, hvis ikke det håndteres på en meget restriktiv måde. En beslutning om at overføre landekvoterne risikerer også at føre til urimelige krav om kompensation fra lande med overskud i en eventuel efterfølgende intern EU-diskussion, f.eks. i forbindelse med en skærpelse af EU's reduktionsmål.

For at give jer en fornemmelse af, hvad vi taler på: Forskellige beregninger viser, at den samlede mængde af AAU'er – altså overskydende kvoter til overførsel – fra første periode kan blive i størrelsesordenen 7-11 gigaton CO₂. Det er mere end de samlede reduktionstilsagn fra ilandene for hele perioden 2013-2020. Det er ikke noget lille problem. Selv hvis man sætter et loft for overførsler på 5 pct., vil antallet af AAU'er kunne dække næsten tre gange EU's reduktionsindsats i 20 pct.-scenariet.

Det er altså store tal, vi taler om. Danmark har over sommeren iværksat en række tiltag, der skulle skabe opmærksomhed om problemstillingen internt i EU og mobilisere støtte for det danske standpunkt.

Danmark har udarbejdet et non-paper med vores synspunkter og argumenter.

Det er blevet rundsendt til vores EU-kolleger i Bruxelles, og de danske ambassader i en række hovedstæder har været i byen for at fremlægge og drøfte de danske synspunkter.

1. Europaudvalgsmøde 7/10-11

Indtrykket fra de foreløbige tilbagemeldinger fra ambassaderne er heldigvis, at der er en voksende forståelse for de danske argumenter, om end det bliver svært at nå i mål med en fuldstændig annullering af samtlige AAU'er.

Det er mit håb, at vi på rådsmødet kan finde frem til nogle formuleringer, der i det mindste går i retning af at sætte særdeles skrappe restriktioner på overførsel og eventuel brug af kvoter fra den første forpligtelsesperiode.

Det er i hvert fald en sag, som jeg har tænkt mig at kæmpe meget indædt for.

Det sidste emne, jeg lige vil knytte et par ord til, er EU's klimaroadmap, som også bliver omtalt i rådskonklusionerne.

Det har været en hård kamp at lande en formulering, som også nogle af de øst-europæiske lande kan leve med.

For regeringen er det vigtigt at skabe et afsæt for, at vi under det danske EU-formandskab kan genoptage en egentlig diskussion af reviderede EU-mål i 2020 eller alternativt eventuelle delmål frem mod 2050.

Der skal ikke herske tvivl om, at regeringen vil – før, under og efter det danske EU-formandskab – presse på for, at EU øger sit reduktionsmål for drivhusgasser fra 20 pct. til 30 pct. uanset udfaldet af en international klimaafnåte. Og vi vil presse på for nye og bindende mål for tiden efter 2020.

Det vil vi af den simple grund, at det vil være til gavn for klimaet; det vil mindske vores afhængighed af importeret olie, kul og gas; og det vil være med til at sikre arbejdspladser inden for clean tech sektorer, hvor Danmark – stadig – er i den absolutte verdenselite.

Lad mig som noget af sidste knytte en kort kommentar til sammenhængen mellem Durban nu til december og Rio+20 topmødet, som finder sted til juni næste år – altså under det danske EU-formandskab. Det er en del af regeringsgrundlaget.

Regeringen vil selvfølgelig prioritere Rio+20 topmødet i 2012 højt, og vi vil arbejde aktivt for, at der skabes enighed om et sæt nye globale bæredygtighedsål på bl.a. energiområdet. Her har FN's generalsekretær lanceret mål om universel adgang til energi i 2030; om fordobling af mængden af vedvarende energi; og om fordobling af energieffektiviteten i 2030.

Regeringen ser klima og bæredygtig udvikling som tæt forbundne udfordringer. Regeringen har derfor klart signaleret, at to så vigtige, internationale begivenheder bør ses i sammenhæng, og at alle mulige synergier udnyttes.

Det er desværre lidt for tidligt at sige, hvordan en sådan synergi kan skabes. Durban har endnu ikke fundet sted. Og forhandlingerne om dagsordenen for Rio+20 er først så småt gået i gang. Derfor vil vi komme tilbage til det senere.

Jeg glæder mig til mit første møde på mandag den 10. oktober. Jeg vil lægge alle de kræfter, jeg har, i, at EU får en klar og operationel forhandlingsposition til Durban, der klart kan kommunikeres, og som placerer EU lige i midten af de strategiske forhandlinger om Kyoto-protokollen og en samlet global juridisk forpligtende afnåte.

Lykke Friis takkede for en glimrende gennemgang og citerede fra regeringsgrundlaget: "Regeringen vil optrappe arbejdet for en klimaafnåftale i FN-regi." Hun spurgte, hvad det indebærer. Skal man afsætte flere ressourcer, skal man se på Kyotoafnåftakollen? Lykke Friis tilføjede, at uanset hvad Danmark gør, står man over for kolossalt vanskelige forhandlinger.

I klimadiskussionen i EU er der en betydelig fare for, at man når frem til en tekst, som ikke kan kommunikeres, og så står EU svagt i Durban. I Durban er udfordringen den, at mange vil mene, at EU allerede har bundet sig til højere reduktionsmål, selv om hun var enig med klimaministeren i, at det er en forhandlingsafnåftale for EU. Derfor spurgte Lykke Friis, hvad klimaministeren ville gøre ikke mindst i EU-kredsen for at få gang i det meget vigtige arbejde vedrørende retlige modeller.

Per Clausen var overbevist om, at vi havde fået en klimaminister, som ville gøre, hvad der overhovedet var muligt – eller hvad han kunne få lov til at gøre for sin egen regering. EU har ingen strategi. De eneste, der har en strategi, er dem, der ingenting vil. Regeringen støtter i EU, at man skal opretholde det synspunkt, at det globale CO₂-udslip skal toppe i 2020. Det har intet at gøre med de krav, man burde stille ud fra et naturvidenskabeligt synspunkt, for så burde det toppe i 2015, hvis det overhovedet er tilstrækkeligt. Her må Danmark gå i spidsen.

Klimaministeren erkendte, at det var et helt centralt problem, Lykke Friis slog ned på, nemlig hvilken arkitektur vi skal prøve at få mandat til at gå efter i Durban. Det er vanskeligt at sige det helt præcist, men som han oplevede verden lige nu, vil den store konfrontation komme mellem de lande – især ulande – som arbejder for en juridisk bindende top-down model, som han havde meget svært ved at se for sig at USA og Kina og Indien kunne acceptere, og de lande, som ønsker en bottom-up model. Det mente han heller ikke var en farbar vej. Dels er den ikke rimelig i forhold til ulandene, dels er den for løs i konturerne. Man skal nok finde en hybrid mellem de to modeller. Der er tegn på, at nogle af de mest progressive ulande går ind herfor. Altså at man laver noget, der ikke er juridisk bindende, men som dog er mere håndfast end en bottom-up model. Regeringen håber, det er en farbar vej til at lave et kompromis i EU. Klimaministeren tilføjede, at der er brug for kreativitet, for nu udløber første forpligtelsesperiode i Kyotoafnåftakollen, og hvis der ikke kommer en ny, skal man finde et alternativ.

Klimaministeren så nok ikke på EU's rolle i de internationale forhandlinger helt på samme måde som Per Clausen, idet han mente, at hvis der var nogen, der forsøgte at skabe en strategi, var det vel EU. Han mente, at rettesnoren måtte være FN's klimapanel's anbefalinger, som er det sikreste videnskabelige grundlag, vi har. Ifølge dem skal vi allersenest i 2020 toppe med de internationale udlædninger, hvorimod de vestlige udlædninger skal toppe i 2015. Regeringen bygger heldigvis på den tidligere regerings indsats. Vi har faktisk allerede gjort noget, og regeringen er klar til at gøre mere. Når men kigger rundt omkring i verden, ser man, at der faktisk sker mange ting i erhvervslivet investeringsmæssigt. F.eks. er den grønne teknologi mangedoblet. Det sker bare ikke med den tilstrækkelige koordination.

6. Siden sidst

- *Mundtlig orientering om væsentlige, verserende retssager ved Domstolen på Miljøministeriets område:*
- a) C-474/10 Seaport

Miljøministeren: I overensstemmelse med Europaudvalgets beretning kan jeg oplyse, at den nordiske højesteret har forelagt spørgsmål om fortolkning af bestemmelser i direktivet om strategisk miljøvurdering af visse planer og programmer for EU-Domstolen.

Direktivet angiver, at "berørte myndigheder" skal høres over miljøvurderingen af planer eller programmer.

Spørgsmålet er, om den myndighed, som udarbejder miljøvurderingen, og den myndighed, der skal høres over vurderingen, må være den samme? Eller om der skal udpeges en ny, uafhængig "berørt myndighed", som kan høres.

Der falder dom i sagen den 20. oktober.

Generaladvokatens forslag til afgørelse lægger op til at kræve adskillelse mellem den planlæggende myndighed og den berørte miljømyndighed.

Hvis Domstolen følger generaladvokatens forslag, kan det betyde væsentlige ændringer i Danmarks administrative struktur. Hovedparten af de planer og programmer, der er omfattet af direktivet, udarbejdes i Danmark af enten Naturstyrelsen, Miljøstyrelsen eller kommunerne. Det er for eksempel lokalplaner, kommuneplaner mv. Disse tre myndigheder er i mange miljøspørgsmål også berørt myndighed i henhold til direktivet.

Danmark har afgivet indlæg i sagen til støtte for den opfattelse, at direktivet ikke indeholder et krav om udpegning af en ny uafhængig myndighed, der skal høres. Det bemærkes, at Storbritannien og EU-Kommissionen har afgivet tilsvarende indlæg i sagen.

Hvis Domstolen følger generaladvokatens forslag, vil jeg derfor rette henvendelse til Kommissionen og opfordre til, at den stiller forslag til ændring af direktivet, så det danske standpunkt, som deles af Kommissionen, bliver tydeliggjort.

Mødet slut kl. 13.40.

Ref.: BE/an